

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **Z., s.r.o.**, so sídlom P.K., IČO: X., zast. AK I.R.K., s.r.o., D.K., **o zápis zmeny zapísaných údajov v obchodnom registri**, na dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.6.2009, č. k. 3 Cob 60/2008-124, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e:

Navrhovateľ sa návrhom na zápis zmeny zapísaných údajov o spoločnosti s ručením obmedzeným do obchodného registra zo dňa 7.2.2008 domáhal zapísania spoločníka S.Z., bytom P.K. a rozšírenia predmetu podnikania o sťahovanie. Vyšší súdny úradník zápis z dôvodu nesplnenia podmienky v zmysle ust. § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka vykonať odmietol, o čom navrhovateľa upovedomil oznámením o odmietnutí vykonania zápisu zo dňa 15.2.2008. Proti rozhodnutiu podal navrhovateľ včas námietky, ktoré registrový súd zamietol, pretože navrhovateľ súdu nepredložil rozhodnutie valného zhromaždenia spoločnosti o prevode obchodného podielu vylúčeného spoločníka v súlade s ust. § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka /§ 6 ods. 1 písm. c/ zák. č. 530/2003 Z. z./ . Spoločnosť mala iba jedného spoločníka, ktorého účasť v spoločnosti zanikla v zmysle ust. § 113b ods. 5 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ v znení platnom ku dňu doručenia exekučného príkazu. Nakoľko spoločnosť nemala žiadneho spoločníka, nemohla vykonávať svoju činnosť, t. j. nemohlo ani zasadnúť valné zhromaždenie

spoločnosti, preto na základe návrhu obchodného registra Okresného súdu Košice I bude v súlade s ust. § 68 ods. 6 písm. c/ Obchodného zákonníka rozhodnuté o zrušení spoločnosti.

Proti uzneseniu podal navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci včas odvolanie, v ktorom navrhol prvostupňovému súdu odvolaniu vyhovieť a zmeniť uznesenie tak, že súd námietkam vyhovuje a zapisuje zmenu údajov do Obchodného registra v zmysle opraveného návrhu, resp. odvolaciemu súdu navrhol uznesenie v uvedenom zmysle zmeniť. Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že spoločnosť v zmysle ust. § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka nadobudla voľný obchodný podiel po zániku účasti spoločníka, ktorý je podľa ust. § 113 ods. 6 Obchodného zákonníka povinná previesť do 6 mesiacov od nadobudnutia, inak by spoločnosť bola zrušená. Navrhovateľ bol názoru, že v zmysle ust. § 115 ods. 2 Obchodného zákonníka je možné previesť obchodný podiel na tretiu osobu, ak to spoločenská zmluva pripúšťa. Uvedený prevod pripustila zakladateľská listina spoločnosti.

Navrhovateľ mal tiež za to, že na jednoosobovú spoločnosť s ručením obmedzeným sa aplikuje ust. § 132 Obchodného zákonníka, a preto pôsobnosť valného zhromaždenia vykonáva jediný spoločník, pričom nutnosť rozhodnutia valného zhromaždenia o prevode obchodného podielu podľa ust. § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka sa vzťahuje na spoločnosť s viacerými spoločníkmi, a teda v danom prípade uvedená podmienka odpadá.

Navrhovateľ ďalej poukázal na účel exekúcie na obchodný podiel, ktorým je uspokojenie oprávneného vyplatením vyrovnacieho podielu oprávnenému a nie likvidácia spoločnosti, preto spoločnosť v zmysle ust. § 120 ods. 1, 2 v spojení s ust. § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka môže, resp. musí rozhodnúť o prevode obchodného podielu. Svoje tvrdenia podporil judikátom Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 1.8.2007, sp. zn. 29 Odo 1028/2006.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu ohľadne skutočnosti, že nie je v pôsobnosti spoločnosti nahrádzať valné zhromaždenie, ak nemá spoločníkov. Nakoľko navrhovateľ nepredložil registrovému súdu uznesenie valného zhromaždenia o prevode obchodného podielu, nesplnil podmienky pre vykonanie zápisu spoločníka do spoločnosti, preto súd napadnuté rozhodnutie v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. uznesením zo dňa 26.6.2009, č. k. 3 Cob 60/2008-124 ako vecne správne potvrdil. Zároveň pripustil dovolanie, nakoľko ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a to z dôvodu

nutnosti vyriešenia otázky, či jednoosobová spoločnosť s ručením obmedzeným po zrušení účasti jediného spoločníka po právoplatnosti exekučného príkazu postihujúceho obchodný podiel spoločníka môže podľa ust. § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka previesť obchodný podiel na tretiu osobu bez rozhodnutia valného zhromaždenia, napriek tomu že spoločnosť má podľa ust. § 120 ods. 2 Obchodného zákonníka zakázané vykonávať práva spoločníka pri nadobudnutí vlastného obchodného podielu.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu v zmysle ust. § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. včas dovolanie, v ktorom uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a dovolaciemu súdu navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že súd vyhovuje námietkam navrhovateľa a zapisuje zmenu údajov do Obchodného registra v zmysle oprávneného návrhu. Navrhovateľ nesúhlasí s názorom nižších súdov, že ak dôjde k zániku účasti jediného spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným, je na prevod obchodného podielu potrebné rozhodnutie valného zhromaždenia spoločnosti. Podľa navrhovateľa sa ust. § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka použije po vylúčení spoločníka zo spoločnosti v tzv. kadučnom konaní, kedy spoločníkov obchodný podiel prechádza na spoločnosť a valné zhromaždenie rozhoduje o prevode uvoľneného obchodného podielu. Avšak pri jednoosobovej spoločnosti nemôže dôjsť k realizácii kadučného konania.

K zániku účasti spoločníka v jednoosobovej spoločnosti z dôvodu exekúcie na obchodný podiel sa pluralita nevyžaduje, pričom ako vyplýva z ust. § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka sa ust. § 113 ods. 5, 6 Obchodného zákonníka použijú analogicky a nie rovnako, ako ich aplikovali oba sudy, čím konali v rozpore so zákonným príkazom.

Navrhovateľ má teda za to, že v takýchto situáciách spoločnosť nevykonáva práva spoločníka, ale vykonáva podobnú pôsobnosť, akú má valné zhromaždenie, ktoré má podľa ust. § 120 ods. 2 Obchodného zákonníka povinnosť obchodný podiel previesť. Trvanie na rozhodnutí valného zhromaždenia o prevode obchodného podielu, keď spoločnosť nemá spoločníka, považuje navrhovateľ za neodôvodnený formalizmus, ktorý je v danom prípade zároveň objektívne nemožnou podmienkou. Súčasne opätovne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O.s.p./ po zistení, že dovolanie podal účastník konania včas /§ 240 ods. 1 O.s.p./ bez nariadenia dovolacieho

pojednávania /§ 243a ods. 1 O.s.p./, preskúmal dovolanie podľa ust. § 242 ods. 1 a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V zmysle ust. § 113b ods. 5 prvá veta Exekučného poriadku, doručení exekučného príkazu zaniká účasť povinného v obchodnej spoločnosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak /ust. § 148 ods. 3 Obchodného zákonníka/.

Podľa ust. § 148 ods. 3 Obchodného zákonníka, ak spoločenská zmluva nepripúšťa prevod obchodného podielu alebo ak sa na prevod obchodného podielu vyžaduje súhlas valného zhromaždenia, má exekúcia na obchodný podiel spoločníka rovnaké účinky ako zrušenie jeho účasti v spoločnosti súdom.

Podľa ust. § 120 ods. 1 Obchodného zákonníka, spoločnosť nemôže nadobúdať vlastné obchodné podiely, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa ust. § 120 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak spoločnosť podľa tohto zákona nadobudne vlastný obchodný podiel, nemôže vykonávať práva spoločníka, je povinná postupovať primerane podľa § 113 ods. 5 a 6; ustanovenie § 161d ods. 2 sa použije primerane.

Podľa ust. § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka, obchodný podiel (§ 114) vylúčeného spoločníka prechádza na spoločnosť, ktorá ho môže previesť na iného spoločníka alebo tretiu osobu. O prevode rozhoduje valné zhromaždenie.

Podľa ust. § 132 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak má spoločnosť jediného spoločníka, vykonáva tento spoločník pôsobnosť valného zhromaždenia. Rozhodnutie jediného spoločníka urobené pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia musí mať písomnú formu a musí ho podpísať, ak tento zákon neustanovuje inak.

Navrhovateľ - spoločnosť Z., s.r.o., so sídlom P.K., IČO: X., je zapísaná ako spoločnosť s jediným spoločníkom M.Z.. Jedinému spoločníkovi spoločnosti navrhovateľa M.Z. bol dňa 2.4.2007 (v zmysle ust. § 113b ods. 3 Exek. z. a § 47 ods. 2 O.s.p.) doručení exekučný príkaz Ex 39/2007-34 zo dňa 27.3.2007 na vykonanie rozhodnutia Okresného súdu Košice 2, sp. zn. 33 Cb 129/04 zo dňa 27.6.2006 spôsobom výkonu rozhodnutia postihnutím obchodného podielu spoločníka v spoločnosti navrhovateľa. Doručení exekučného príkazu

povinnému a súčasne spoločníkovi spoločnosti M.Z. zaniká zo zákona účasť spoločníka v obchodnej spoločnosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 113b ods. 5 Exek. zák.). Preto v ďalšom bolo potrebné skúmať osobitný predpis, ktorým v danej veci je ustanovenie § 148 ods. 3 Obchod. zák. Osobitný predpis stanovuje, že účasť spoločníka v obchodnej spoločnosti zaniká, resp. je zrušená jeho účasť v spoločnosti ako zrušenie účasti v spoločnosti súdom, ak je splnená aspoň jedna z dvoch v ustanovení § 148 ods. 3 Obchod. zák. podmienok, a to: 1/ spoločenská zmluva nepripúšťa prevod obchodného podielu alebo 2/ na prevod obchodného podielu sa vyžaduje súhlas valného zhromaždenia. Z obsahu zakladateľskej listiny spoločnosti navrhovateľa, zapísaného v Obchodnom registri pod pôvodným obchodným menom A., s.r.o., so sídlom K.L., v znení Dodatku č. 2 zo dňa 19. januára 2007 vyplýva, že touto nebolo obmedzené právo previesť obchodný podiel na „tretiu“ osobu, inú ako spoločníka spoločnosti (bod 10 zakladateľskej listiny) a prevod obchodného podielu na inú osobu nebol viazaný na súhlas valného zhromaždenia. Z uvedeného vyplýva, že nebola splnená ani jedna podmienka osobitného ustanovenia § 148 ods. 3 Obchod. zák., a preto nedošlo k zániku účasti spoločníka v spoločnosti navrhovateľa zo zákona v zmysle ust. § 113b ods. 5 Exek. por. Z obsahu zakladateľskej listiny upravujúcej možnosť prevodu obchodného podielu je zrejmé, že táto spoločnosť bola zriadená ako „otvorená“ spoločnosť, pri ktorej nastávajú odlišné účinky a postup na vykonanie exekúcie a z tohto vyplývajúce postupy registrového súdu pri zmene zápisov v takejto spoločnosti do obchodného registra. Keďže v danom prípade účasť spoločníka v spoločnosti navrhovateľa nezanikla, nemohla spoločnosť nadobudnúť voľný obchodný podiel jediného spoločníka v spoločnosti a tento prevádzať na tretiu osobu, a preto nebolo potrebné skúmať splnenie podmienky súhlasu valného zhromaždenia. Je však aj zrejmé, že samotný spoločník spoločnosti navrhovateľa nemôže v danom štádiu exekučného konania previesť svoj obchodný podiel na inú osobu a žiadať o vykonanie zmeny zápisu spoločníka spoločnosti v obchodnom registri, nakoľko mu v tom bráni zákaz nakladania povinného s jeho obchodným podielom, ktorý vyplýva z účinkov doručenia upovedomenia o začatí exekúcie (§ 47 ods. 1 písm. b/ Exek. por.), ako aj z účinkov doručeného exekučného príkazu, ktorého obsahom je aj upozornenie, že ak doručením exekučného príkazu účasť povinného v obchodnej spoločnosti podľa osobitného predpisu nezaniká, na exekúciu obchodného podielu sa primerane použijú ustanovenia o exekúcii predajom hnutelných vecí (§ 113b ods. 6 Exek. por.). Z uvedeného dôvodu, ak súd prvého stupňa námietky navrhovateľa podané proti odmietnutiu vykonania zápisu zamietol a odvolací

súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol správne, aj keď z iných právnych dôvodov, ktoré dovolací súd uviedol vyššie.

Dovolací súd z uvedených dôvodov v zmysle ust. § 243b ods. 1,4 O.s.p. dovolanie žalobcu ako nedôvodne podané zamietol.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.